

meget let til at sige, at det var Venstres gamle Standpunkt, thi det, han omtalte, var kun en foreløbig Ændring, som var stillet i en Beretning fra et Udvalgsflertal, uden at det er noget Menneske muligt at se, af hvem dette Flertal har bestaaet. Jeg erindrer ikke, hvem det var, men jeg erkender, at jeg var et af de Medlemmer, der vare med til at stille det. Dette Ændringsforslag blev stillet til en Forhandling med vedkommende Minister og gik ud paa at udskyde alle Ligninger til ny Kirker i Kjøbenhavn. Det gik dernæst ud paa, at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelsens Anbefaling skulde indhentes. Paa dette Grundlag vilde vi forhandle med Ministeren, men denne var ikke villig til at forhandle om noget som helst i denne Henseende, og derfor kom der intet ud af Sagen. Men vil man spørge om Venstres Stilling til Sagen, da er det denne, at det ikke skal være Kommunalbestyrelsen, der skal afgøre Sagen, men Menighederne selv gennem deres valgte Mænd. Det var det, der blev vedtaget ved Afstemningen af Rigsdagens Venstremænd i Fjor. Det er Mening, at Menighedsmedlemmerne skulde organiseres og have Indflydelse paa disse Sager. Rent midlertidigt har jeg ment, at Kommunalbestyrelsens Anbefaling skulde kræves til at sætte Ligningen igennem, men det er en Sag af en helt anden Beskaffenhed. Jeg kunde aldrig ønske, at Kommunalbestyrelsen fremtidig skulde tage Bestemmelse om disse Sager, og jeg kan heller ikke forstaa, at det ærede Medlem vil kræve det, naar han i Virkeligheden staar som Modstander af, at der i det hele taget kræves Penge til Kirkerne; thi saa er det et daarligt Standpunkt at kræve en Afstemning som den, der her er Tale om. Denne Lov er en midlertidig Lov, og det er mit Haab, at det maa lykkes en Gang at faa kirkelige Love gennemførte, hvorved Menighedsmedlemmerne faa den Indflydelse, de burde have. Kirkens Styrelse kan aldrig blive en kommunal Sag og bør heller ikke være det.

Borgbjerg: Den ærede Kultusminister benyttede Lejligheden til at holde omtrent den samme Tale i Dag som i Gaar. Jeg skal ikke trætte ærede Medlemmer med at holde min Tale fra i Gaar om igen; det maatte blive nødvendigt, hvis jeg skulde svare Kultusministeren. Men ærede Medlemmer ville kunne finde en Imødegaaen i Dag i det Fortryk, der forhaabentlig snart bliver omdelt. Der var, saa vidt jeg hørte, kun eet nyt Moment i Kultus-

ministerens Tale. Det var det, at Kommunalbestyrelsen ikke maatte have noget med den Sag at gøre; det var ikke Venstres Standpunkt. Imidlertid indrømmede han, at han hørte til det Flertal i Finansudvalget, der den 29. Marts 1899 stillede det Forslag, jeg omtalte i Gaar. Jeg ved ikke, om han repræsenterede Venstre. Det antager jeg, han gjorde; han var jo Venstreflertallets Ordfører i alle storpolitiske Sager. Men det er det Standpunkt, vi have stillet os paa nu. Han siger, at Kommunalbestyrelsen ikke skal have med disse Ting at gøre, det skulle Sogmenighederne; men det faa de jo ikke ved Ministerens Forslag. Det bliver Kirkepatronatet, Kirkeinspektionen og Kultusministeren, medens Kommunalbestyrelsen faar en blot Ret til Erklæring. Den ærede Minister vil ikke give Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse samme Ret, som Folketingsmanden for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds vilde give i 1899. Det er rigtigt, at det kirkelige og borgerlige bør adskilles; men saa længe vi ikke ere naaede til denne ønskelige Adskillelse, er Befolkningen interesseret i til en vis Grad at have Haand i Hanke med disse Forhold, og det er det, vi ønske. Den ærede Minister sagde, at vi ikke kunde paastaa, at man fra kirkelig Side protesterede mod Loven. Der er ganske vist Pastor Henry Ussings Artikler og Kirkefondens Protest i Fjor, men det falder, sagde han, ikke sammen med det Standpunkt, jeg har stillet mig paa, thi jeg vil overhovedet ikke, at der skal paalignes Skat, hvorimod det Standpunkt, de kirkelige Mænd stille sig paa i Kjøbenhavn, er, at de ikke ville have Paaligning over det hele. Jeg har ikke stillet mig paa det Standpunkt, at jeg overhovedet ikke vil have paalignet Skat. Jeg vil saa lille Skat som muligt; man maa bøje sig for den gældende Lov, for Danske Lovs Regler, der gaar ud paa, at man kan paaligne Bidrag til Kirkernes Istandsaettelse. Det er saa interessant, at dette Standpunkt falder i højere Grad sammen med ledende kirkelige Mænds end den ærede Ministers. Det er ogsaa ganske naturligt, thi denne Ligning over det hele vil for det første fremkalde Ødselhed, medens Ligningen i de enkelte Sogne vil fremkalde Sparsommelighed, for det andet er den grunduretfærdig. Den ærede Minister nævnte de fattige Sogne. Jeg vil gøre opmærksom paa, at f. Eks. Skt. Stefans Sogn paa Nørrebro kun vilde faa $\frac{1}{100}$ pCt. i Skat efter den gamle Ordning, medens den nu faar $\frac{1}{5}$ pCt. Saa kan